Stuk **668** (2005-2006) – Nr. 2

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

1 februari 2006

MAATSCHAPPELIJKE BELEIDSNOTA

ENERGIEARMOEDE

MOTIE VAN AANBEVELING

van de heren Carl Decaluwe en Bart Martens en de dames Hilde Eeckhout, Veerle Heeren, Vera Van der Borght en Michèle Hostekint

Zie:
668 (2005-2006)
– Nr. 1: Maatschappelijke beleidsnota
– Nr. 1- Bijlagen: Verslag over hoorzittingen en gedachtewisseling

Het Vlaams Parlement,

– gelet op de beslissing van het Uitgebreid Bureau van 27 september 2005 om een themadebat te houden over energiearmoede;

– gelet op de oprichting van de Commissie ad hoc Energiearmoede tijdens de zitting van 5 oktober 2005;

– gelet op de werkzaamheden van die commissie;

– gehoord de vertegenwoordigers van de armenverenigingen, de OCMW's, de middenveldorganisaties, de administratieve diensten, de regulator, de distributienetbeheerders en de sociale woningbouw;

– gelet op de gedachtewisseling hierna in de Commissie ad hoc Energiearmoede, en de ontwikkeling en goedkeuring van een maatschappelijke visienota;

– gelet op het feit dat het niet beschikken over energie aanleiding kan geven tot een leven in mensonwaardige omstandigheden;

– gelet op het feit dat de Commissie ad hoc Energiearmoede meent dat het kunnen beschikken over energie moet worden beschouwd als een grondrecht;

– gelet op het streven naar duurzame ontwikkeling, in het bijzonder de opdracht het sociaal-economische en het ecologische hand in hand te doen gaan;

– gelet op het belang het woningenbestand spoedig op of onder het e-peil van 100 te brengen;

– gelet op de toestand van een aantal sociale woningen, het gegeven dat ruim 40.000 sociale woningen nog enkelbeglaasd zijn, geen of nauwelijks dakisolatie hebben, en/of uitgerust zijn met verouderde verwarmingsketels;

– gelet op de toestand van een aantal woningen op de privémarkt, het gegeven dat bejaarde bewoners niet meer de stap zetten naar duurzame investeringen, en er dus ook voor de privémarkt acties moeten worden ontwikkeld;

– gelet op het bijzondere belang van goede communicatie naar en met de doelgroep;

– gelet op de vaststelling dat de boodschap van het Vlaams Parlement in de eerste plaats door de armen zélf begrepen moet worden;

– vraagt de Vlaamse Regering:

1° het armoedebeleid met gedrevenheid, kracht en overtuiging te ontwikkelen;

2° daarbij steeds de toestand van de armen voor ogen te houden, en de beperkingen en hinderpalen van bevoegdheidsgrenzen en -afbakeningen te overstijgen;

3° in het Vlaamse actieplan armoede rekening te houden met de gevolgen van de recent gestegen energieprijzen voor de koopkracht van de armsten;

4° het kunnen beschikken over minimumleveringen aan energie te beschouwen als een grondrecht;

5° teneinde zoveel mogelijk te voorkomen dat mensen terechtkomen in een toestand van energiearmoede, de volgende maatregelen te nemen:

a) uitdrukkelijk te vragen aan de federale regering het sociale tarief nooit te laten uitstijgen boven het laagste tarief voor afnemers op de vrijgemaakte markt, en dat sociale tarief automatisch toe te (laten) kennen;

b) alle actoren in de sociale huisvesting aan te sporen de bewoners te helpen bij het zoeken naar de meest voordelige energieleverancier;

6° teneinde iedereen in de samenleving te doordringen van het belang van het rationele gebruik van energie, en iedereen in de samenleving te laten deelnemen aan de duurzame maatschappij van de toekomst, de volgende structurele preventieve maatregelen te nemen:

a) in de bestaande sociale woningen een energiedoorlichting te doen, en de meest efficiënte maatregelen onmiddellijk te nemen, zoals het vervangen van het enkelglas door

hoogrendementsbeglazing, het aanleggen van dakisolatie, of het vervangen van de stookketel; daartoe een meerjareninvesteringsprogramma op te stellen, medegefinancierd uit het federaal fonds ter reductie van de globale energiekosten, en met middelen uit het Fonds voor Eenmalige Uitgaven (FEU);

b) voor huurders in het algemeen, in samenwerking met de eigenaarsverenigingen en met de actoren in de sociale huisvesting, gefaseerd maatregelen voor energiebesparing uit te werken, gebaseerd op het principe dat de baten van de investeringen voor betere energieprestaties van de woning ten gunste komen van zowel de huurder als de eigenaar;

c) ook voor de eigenaars uit de privésector initiatieven te ontwikkelen (waar nodig met de federale regering) met onder meer verdere fiscale stimuli, het inzetten van het derdebetalersysteem, goedkope (renteloze) leningen en dergelijke;

d) de op stapel staande herzieningen van het sociaal huurbesluit en het financieringsstelsel sociale woningen aan te passen aan de aanbevelingen van de Commissie ad hoc Energiearmoede, zodat die investeringen in energiebesparing worden aangemoedigd die voor alle bewoners zorgen voor een daling in de energiefactuur die groter is dan een verhoging van de huurkosten voor de afbetaling van die investeringen;

e) de energieprestatiecertificaten voor alle (inclusief sociale) huurwoningen zo mogelijk vroeger te doen ingaan;

f) in nieuwgebouwde sociale woningen, als hulpmiddel voor een rationeel energiebeheer, standaard een budgetmeter te installeren voor optioneel gebruik;

g) een aardgasbudgetmeter te gebruiken zoals de budgetmeter elektriciteit, zodra de technische en veiligheidseisen dat mogelijk maken;

7° voor mensen met betalingsmoeilijkheden van de energierekening:

a) te bepalen dat na opzegging door de leveranciers aan de opgezegde klanten geen kosten meer kunnen worden aangerekend, en dat na opzegging onmiddellijk een dossier wordt geopend bij de Lokale Adviescommissie;

b) voor de plaatsing van een budgetmeter, een termijn van ten hoogste 30 dagen vast te leggen;

c) gezien het nut van de budgetmeter als instrument voor een rationeel energiebeheer, geen kosten aan te rekenen voor de plaatsing ervan bij klanten met een afbetalingsplan;

d) het aantal oplaadpunten uit te breiden, de toegankelijkheid van de oplaadpunten te verhogen, te zorgen dat opladen kosteloos kan zijn, en ervoor te zorgen dat op OCMW's de budgetmeter met contant geld kan worden opgeladen;

e) acties te ontwikkelen zodat schuldopbouw wordt vermeden bij de problematische betalers;

f) de minimumlevering van 6 naar 8 ampère op te trekken, en te onderzoeken op welke manier die (lineaire) hoeveelheid kan worden aangepast naargelang het aantal gezinsleden en de grootte van de woning;

g) het besluit openbare dienstverplichtingen aan de aanbevelingen van de Commissie ad hoc Energiearmoede aan te passen;

8° de mogelijkheid tot het afsluiten te behouden, maar steeds te beschouwen als ultieme stap, en daarbij de volgende maatregelen te nemen:

a) duidelijke procedures vast te leggen inzake contractuele opzegging en termijnen, de opname van de meterstanden, en problematische verhuizingen;

b) sluitende afspraken te maken met de distributienetbeheerder dat er in de winter niet wordt afgesloten;

c) de winterperiode eenduidig te bepalen voor de gas- en elektriciteitssector, die periode vast te leggen als de periode tussen 1 decem-

ber en 1 maart, en de minister de mogelijkheid te geven om te bepalen dat hetzelfde tijdelijke verbod tot afsluiten kan gelden voor winterprikken of extreme omstandigheden buiten de vastgestelde winterperiode;

d) een meer rechtszeker kader te geven inzake afsluiting door de gevallen waarin kan worden afgesloten duidelijk te omschrijven, te spreken over 'duidelijke onwil' in plaats van 'klaarblijkelijke onwil', het decreet daartoe aan te passen, criteria te geven voor wat als 'duidelijke onwil' moet worden verstaan en de desbetreffende ministeriële omzendbrief aan die criteria aan te passen;

e) ook feitelijk aan armen de mogelijkheid te geven zich voor de Lokale Adviescommissie te laten bijstaan door vertegenwoordigers van armenverenigingen;

f) vast te leggen dat nooit kan worden besloten tot afsluiting zonder voorafgaand sociaal onderzoek;

g) in samenwerking met de federale regering, de werking van de Lokale Adviescommissies te laten toetsen aan een handleiding 'goede praktijken' met voorbeeldmodellen, enkele minimale criteria voor de goede werking aan te geven en de financiering van de OCMW's van de naleving van deze criteria afhankelijk te maken;

9° teneinde ook de armen te laten deelnemen aan de informatie- en communicatiesamenleving, de volgende maatregelen te nemen:

a) steeds te communiceren in een begrijpelijk en verstaanbaar taalgebruik;

b) ervoor te zorgen dat niet-internetbezitters even goed worden geïnformeerd als de deelnemers aan het elektronische communicatieverkeer;

c) in samenwerking met de federale regering, werk te maken van een gedetailleerde, en begrijpbare energiefactuur voor iedereen;

d) in samenwerking met de VREG, de middenveldorganisaties en de lokale besturen, en op basis van enkele proefprojecten, laagdrempelige informatie te verstrekken om mensen te helpen de gevolgen van de vrijmaking van de energiemarkt in hun persoonlijk leven te begrijpen, ze te helpen bij het lezen van de energiefactuur, de leveranciersvergelijking enzovoort;

e) erop aan te dringen bij de federale regering om de centrale energieombudsdienst spoedig te installeren;

10° al deze maatregelen uit te werken in nauw overleg met de armenverenigingen, en samen met de armen zelf.

Carl DECALUWE

Bart MARTENS

Hilde EECKHOUT

Veerle HEEREN

Vera VAN DER BORGHT

Michèle HOSTEKINT